

Korunování milostných mariánských obrazů v českých zemích Resumé diplomové práce

Dana Vrabelová

Královské insignie, koruna a trůn, darované mariánskému milostnému obrazu *k větší cti a slávě*, symbolizují pozemský vrchol mariánské úcty a zbožnosti.

S myšlenkou na korunování milostných mariánských obrazů přichází v baroku hrabě Alessandro Sforza Pallavicini z Piacenzy, italský šlechtic, který byl od mládí znám svojí velikou úctou k Matce Boží. Jeho úmysl schválil papež Urban VIII. (1623–1644). Byla založena nadace hraběte Sforzy, jejíž správou pověřil papež vatikánskou kapitolu u sv. Petra. Pro korunovací vydala vatikánská kapitula jasně formulované podmínky: předpokladem korunovace byl věhlas obrazu (*clara imago*), který uctívali věřící jako zázračný (*gratiis refulgens*). Zázraky musely být prokazatelné přísěznými výpověďmi hodnověrných svědků. Předpokladem korunovace též bylo stáří úcty (*antiquitas originis et artis*) a rozšíření kultu v co největším okruhu uctívatelů (*cultus eximius et antiquus*), kteří museli přicházet do poutního místa pravidelně a z veliké dálky (*concursus populi longinquo et perigrinationes continuae*). Papež Urban VIII. vydal zvláštní breve, v němž jsou pro slavnostní dny uvedeny též plnomocné odpustky a pověřoval zvláštním dekretem korunovatele.

První takový obřad, dle těchto předpisů, se konal dne 25. srpna roku 1630 a posvěcená koruna spočinula na hlavě Madony de la Febbre, uložené v sakristii baziliky sv. Petra v Římě. Následovala celá řada korunovacích milostných obrazů v celé Evropě a později i v celém světě. V Polsku byla například korunována Panna Maria (Královna Polska) na Jasné Hoře v Čenstochové dne 8. září 1717. Další korunovace se udála v Montserratu ve Španělsku atd.

Přesné záznamy papežských korunovacích mariánských milostných obrazů z let 1634–1924 jsou celosvětově vedeny v rukopisech „*Incoronazione Mariane*“ uložených v dell'Archivo del Capitolo di san Pietro ve Vatikánské knihovně.

V období baroka byla v Čechách korunou obdařena soška Panny Marie Svatohorské (1732), na Moravě reliéf Matky Boží na Svatém Kopečku u Olomouce (1732) a milostný obraz Madony od sv. Tomáše v Brně (1736). Oslavy korunovace byly vždy velkolepou slavností trvající několik dní, většinou celou oktávou.

Ve dvacátém století jsou korunovace milostných mariánských obrazů spjaty zejména se Svatým otcem Janem Pavlem II., který během svého pontifikátu osobně korunoval několik desítek mariánských obrazů v celé Evropě. Dále svou autoritou schválil nový korunovační řád obrazů Blahoslavené Panny Marie (*Ordo coronandi imaginem B. M. V.*), připravený Posvátnou Kongregací a přikázal, aby byl publikován. V roce 1981 byl tedy původní korunovační řád ze 17. století nahrazen řádem novým.

V českých zemích byla tradice slavných barokních korunovacích milostných obrazů obnovena po více než 170 letech. Papežskými korunkami byla roku 1912 korunována na Moravě soška Panny Marie Svatohostýnské, následovala korunovace sošek Panny Marie Křtinské a Staré Matky Boží Žarošské, kterou jako jedinou v českých zemích, osobně korunoval dne 21. května 1995 papež Jan Pavel II.

V Čechách byla již roku 1925 korunkami obdařena pieta Bolestné Matky Boží v Bohosudově (Maria-Schein). Zatím poslední „papežskou“ korunku věnoval Svatý otec Benedikt XVI., při své návštěvy Prahy dne 26. září 2009, Pražskému Jezulátku.